

Budsjett 2027, Økonomiplan 2027 - 2030, Ålesund kommunale eidegdom KF**Dokumentinformasjon:**

Saksbehandlar: Gunnar Skuseth	Arkivsak: 24/2689
E-post: postmottak@alesund.kommune.no	Journalpost: 26/81842

Behandling:

Saksnummer:	Utval:	Dato:
	Styre for Ålesund kommunale eidegdom KF	
	Formannskap	
	Kommunestyret	

Innstilling:

1. Styret i Ålesund kommunale eidegdom KF slutter seg til administrasjonens forslag til **budsjett/økonomiplan 2027-2030 for drift**, slik det kommer frem i saken og i Framsikt.
2. Styret i Ålesund kommunale eidegdom KF slutter seg til administrasjonens forslag til **budsjett/økonomiplan 2027-2030 for investeringer**, slik det kommer frem i saken og i Framsikt. Investeringene i økonomiplanen er en del av et lengre investeringsprogram som strekker seg ut over 2030.
3. Styret oversender forslaget, jfr. punkt 1 og 2, til kommunedirektøren som fremmer et samlet forslag til budsjett/økonomiplan 2027-2030 for Ålesund kommune.

Saksgang:

Daglig leder i Ålesund kommunale eidegdom KF (ÅKE) har ansvar for å utarbeider årlig forslag til budsjett og økonomiplan for foretaket, herunder forslag for både drift og investeringer. I arbeidet med budsjett- og økonomiplanforslaget har foretaket hatt dialog og samarbeid med både styret, kommunedirektøren, relevante kommunalområder, virksomhet for økonomi og styring samt Ålesund brannvesen KF. Samarbeidet har vært viktig for å avklare forutsetninger og rammer, og for å sikre at forslagene så langt som mulig imøtekommer kommunens behov, prioriteringer og gjeldende rammebetingelser.

Forslaget legges først fram for styret i foretaket til behandling og vedtak. Styrets innstilling fremmes for formannskapet. I tillegg oversendes forslaget til kommunedirektøren, som innarbeider dette med eventuelle endringsforslag, i et samlet forslag til budsjett og økonomiplan for hele Ålesund kommune.

Kommunedirektørens samlede forslag fremmes i egen sak for formannskapet.

Formannskapet mottar og behandler forslaget fra ÅKE og kommunedirektøren og avgir sin innstilling til kommunestyret, som fatter endelig vedtak i saken.

Saksopplysninger:

ÅKE fremmer årlig forslag til budsjett/økonomiplan for både (A) drift og (B) investeringer. Det komplette forslaget til budsjett/økonomiplan 2027-2030 finnes i Framsikt. Egen lenke følger (*Lenken finnes også vedlagt*) :

[Budsjett og økonomiplan 2027 - 2030 - ÅKE](#)

Det er økonomisk skille mellom drift og investeringer, vi viser til tidligere budsjettforslag hvor vi har forklart mer om dette (trykk på [lenken her](#)).

A - DRIFTSBUDSJETTET

Økonomiplanen viser et alvorlig utfordringsbilde med negativ utvikling av bevilgningene til eiendomsforvaltningen i kommunen. Tabellen under viser en hovedoppstilling av utviklingen med endringene og tiltakene i økonomiplanen. Vi fremmer med dette et forslag i balanse, men utviklingen vil føre til markante negative konsekvenser for bygningsmassen samt svært lite handlingsrom til å dekke brukernes behov. For å hindre dette er det foreslått å benytte hele foretakets disposisjonsfond i planperioden. Dette bidrar likevel kun til å opprettholde budsjettmessig balanse på kort sikt, men er ikke en varig løsning. Selv med bruk av disposisjonsfond vil konsekvensen være redusert drift og vedlikehold, og dermed et ytterligere og akselererende vedlikeholdsetterslep i bygningsmassen. Bevilgningen til drift og vedlikehold må styrkes ([jamfør foreslått ønsket tiltak](#)). Kommunen må også gjøre større grep der arealer utnyttes i større grad. Dette betyr både økt utnyttelse samt færre bygg. En nærmere redegjørelse fremgår av vårt [forord](#) i Framsikt.

I Framsikt vises flere detaljer om [driftstiltak / budsjettinnspill](#) som forklarer både utfordringer, muligheter og tiltak for å få budsjettet i balanse.

ENDRING FRA BUDSJETT 2026 TIL ØKONOMIPLAN 2027-2030					
Aktivitet / tiltak	2027	2028	2029	2030	Kommentarer
Konsekvensjusteringer / utfordringsbilde					
Økte kostander pga. Tekniske justeringer	5 599	5 599	5 599	5 599	Pris, lønn og deflator tillegg
Redusert rammer pga. tidligere vedtak om kutt i FDV og endring i finans.	784	4 314	15 539	15 539	Vedtak fra 26-29, bl.a endring finans og vedtatt kutt i 2026 om framtidig kutt i FDV med 10,30 MNOK.
Sum utforingsbilde for et budsjett i balanse	6 383	9 913	21 138	21 138	
Løsninger av utfordringsbilde:					
Omstilling og effektivisering	- 1 340	- 2 470	- 11 295	- 16 795	Saldering / nye kutt i FDV
Nye tiltak	- 30	- 2 430	- 4 830	670	bruk av disposisjonsfond + styrking stab.
Budsjettendring av 2026 budsjett	- 5 014	- 5 014	- 5 014	- 5 014	Kutt i kostnader / økning inntekter i ramme 2026
Sum løsning av utforingsbilde	- 6 384	- 9 914	- 21 139	- 21 139	
DRIFTSBUDSJETT I BALANSE	- 0	- 0	- 0	- 0	

Tabell: Oversikt over aktiviteter, utfordringer og tiltak/grep for å få driftsbudsjettet i balanse

Detaljerings av driftsbudsjettet i egen styresak:

Ved videre detaljering av driftsbudsjettet ut over det som er vedtatt i budsjett/økonomiplan 2027-30, vil daglig leder i tråd med styrets fullmakt §2.1.a fremme egen sak for styret.

B - INVESTERINGSBUDSJETTET

Forslaget til investeringer er fremlagt i tråd med økonomiske rambetingelser som ÅKE har fått opplyst. Innfor dette er det laget et forslag som i best mulig grad imøtekommer innmeldte behov, men det har ikke vært mulig å lage et forslag innefor rammene uten å forskyve på noen av investeringene. ÅKE har dessuten i forslaget til investeringsprogram forsøkt å bidra til at kommunen kan redusere sine låneopptak noe i perioden, og slik at driftsmidlene til kommunen kan nyttes til annet enn å betale finanskostnader.

Nærmere [informasjon om investeringstiltakene finnes i Framsikt](#). Der beskrives også hvordan det er arbeidet for å komme frem til et forslag til et samlet investeringsprogram og der økonomiplanperioden 2027-2030 er første periode.

Prosjekter detaljeres i egne saker knyttet til godkjenning av rammeprogram hhv. byggeprogram (jfr.retningslinjer for kommunale byggeprosjekter). Status på prosjekter rapporteres i prosjektrapporter slik det er bestemt i retningslinjene, i økonomiske statusrapporter samt i foretakets årsmelding.

Konklusjon med grunngiving:

Det er fremmet et forslag til budsjett og økonomiplan for perioden 2027–2030 for drift og investeringer i balanse. Nærmere detaljer og beskrivelser av foreslåtte driftstiltak og investeringer fremgår av Framsikt (Se vedlegg eller følg lenke --> [Budsjett og økonomiplan 2027 - 2030 - ÅKE](#)).

Forslaget er utarbeidet etter innspill fra og dialog med kommunedirektøren hhv. Ålesund brannvesen KF. I tillegg har det vært innledende dialog med foretakets styre.

Budsjettforslaget bygger på de økonomiske rammene og føringene som foreligger for planperioden, og må vurderes i lys av et begrenset økonomisk handlingsrom.

- Driftsbudsjettet er redusert over flere år. Denne utviklingen fortsetter med vedtakene som er gjort og som gjelder også perioden 2027–2030. Uten større grep, f.eks å øke arealutnyttelsen i tid og omfang (aktive bygg), vil utviklingen føre til betydelige negative konsekvenser eiendomsmassen og dermed handlingsrommet for å skape gode bygg for brukerne og innbyggerne i Ålesund kommune. Over tid vil dette føre til økte kostnader, dvs behov for innhenting av feil og mangler som følge av manglende vedlikehold, samt som svekker kvaliteten både i lokalene og for leveransen av tjenester.
- Investeringsforslagene bygger på tidligere vedtak, pågående og bundne investeringer, bindende avtaler, samt nye innmeldte investeringsbehov. Det er ikke økonomisk handlingsrom til å imøtekomme alle behov og ønsker innenfor

økonomiplanperioden, og flere tiltak er derfor utsatt. Forslaget baseres samtidig på prioriteringer som i størst mulig grad kan bidra til reduserte driftskostnader for kommunen, eller som vil kunne medføre vesentlige merkostnader dersom planlagte investeringer ikke gjennomføres i løpet av de kommende årene.

Daglig leder anbefaler at styret slutter seg til forslaget til budsjett og økonomiplan for perioden 2027–2030, og at forslaget oversendes kommunedirektøren for videre behandling. Dette innebærer også tilslutning til de innmeldte tiltakene, herunder viser vi spesielt til følgende tiltak som kan forbedre utviklingen til eiendomsforvaltningen i Ålesund kommune: "[T8 – 2027 Manglende midler til drift og vedlikehold for å kunne ivareta aktivitet, hindre driftsstans samt omfattende vedlikeholdsetterslep](#)". Tiltaket legger til rette for en opptrapping av rammen til forvaltning, drift og vedlikehold, og vurderes som nødvendig for å bremse vedlikeholdsetterslepet, ivareta bygningsmassen på en mer bærekraftig måte og redusere risikoen for større framtidige kostnader.

Med styrets vedtak i saken sendes forslaget videre til formannskapet samt kommunedirektøren i tråd med skissert saksgang.

Bjørnar Helland
dagleg leiar